

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6 Şubat depremlerinin ardından yaşamını yitirenlerin yanı sıra kayıp olan ve aileleri tarafından yerleri bilinmeyen çok sayıda yurttaş olduğu bilinmektedir. Yine kimlik tespitlerinin yapılmamış olması nedeniyle gömüldüğü halde yeri tespit edilemeyen ve vücut bütünlüğünü yitirdikleri gerekçesiyle bilgilerine ulaşılamayan insanların olduğu da bilinmektedir. Bu nedenle, depremde yakınlarının bilgisine ulaşamayan yurttaşların ve hayatta olan kayıpların, mağduriyetlerinin giderilmesi için parlamento bünyesinde 6 Şubat Depreminde Kayıp Yurttaşların Bulunması Komisyonu teşkili ile deprem nedeniyle kaybolan şahısların bulunması, ailelerine iadelerinin sağlanması, kimliklendirilmeleri ve yaşamını yitirenler için yeniden DNA eşleştirmeleri yapılmasının sağlanması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104 ile 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HEDEP Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HEDEP Grup Başkanvekili
Antalya Milletvekili

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde Maraş'ın ilçeleri olan Pazarcık ve Elbistan merkezli ve 20 Şubat 2023'te Hatay ilçeleri Samandağ ve Defne merkezli depremler ile büyük bir yıkım yaşanmış, 100 Binden fazla yurttaş yaşamını yitirmiş, onbinlerce ev yıkılmış yahut ağır hasar almıştır. Bu nedenle deprem bölgelerinde yaşayan yurttaşlar, çadırlarda ve konteynerlarda yaşamlarını idame ettirmektedirler.

Bu ağır felaketin bir diğer önemli boyutu ise çok sayıda yurttaşın kayıp olmasıdır. Depremin ardından yaralı kişilerin kayıtları alınmaksızın hastanelere sevki nedeniyle deprem bölgesinden çok sayıda yurttaşın başka kentlere gitmiş olması, onların hayatta olup olmadığı hususunda muğlaklık yaratmıştır. Yine enkaz kaldırma çalışmaları esnasında çok sayıda yurttaşın vücut bütünlüğünü yitirmiş olduğu bilinmektedir. Olası salgın hastalıkları engelleme adına çok sayıda kişi kimlikleri tespit edilmeksizin gömülmüştür. Bu durumda defin yapılırken vefat eden kişilerden DNA örneği alınmamış olması kimliklerinin tespit edilememesine, dolayısıyla kimlerin nereye defnedildiği noktasında belirsizliğe yol açmıştır. Bu nedenle çok sayıda aile, yakınlarının yaşıyıp yaşamadığını; yaşıyor ise nerede olduğunu ve hayatta değil ise nerede gömülü olduğunu bilememektedir. Mevcut halin, büyük bir acı yaşayan insanların travmalarını artırıcı etkisi göz ardı edilemez.

Bilindiği üzere çok sayıda aile, hala mezarlıklarda, hastanelerde ve sosyal medya paylaşımları ile kayıplarını bulmaya çalışmaktadır. Sadece Hatay ilinde kimliği belirlenmemiş 1000 civarında cenaze olduğu gerçeği meselenin vahametini ortaya koymaktadır. Depremin 11 ili doğrudan etkilediği nazara alındığında, kayıp sayısının boyutları son derece çarpıcı rakamlara ulaşacak düzeydedir.

Deprem bölgesindeki kayıp yakınlarını arayan 100'e yakın aile, Deprem Mağdurları ve Kayıp Yakınlarıyla Dayanışma Derneği (DEMAK) adı altında birleşmişlerdir. Ailelerin aktarımına göre yüzlerce aile, yakınlarına dair bilgi sahibi değildir. Depremin ilk anında yaralıların ambulanslara bindirildiklerine dair duyum alanlar, sonrasında hiçbir bilgiye erişemediklerini ifade etmektedirler. Yakınlarının ambulansa iken mi, hastaneye sevk edildikten sonra mı yaşamını yitirdikleri bilinmemekte, ötesinde onların hangi kentte hangi mezarlığa defnedildikleri meselesi yanıtsız kalmaktadır.

Aileler, hastanelerde, diğer şehirlerde, sokaklarda yakınlarını aramak için yoğun çaba sarf etmekte ancak bir netice elde edememektedirler. Örneğin çocuk olan kayıpların Aile Bakanlığına bağlı evlerde mi kaldığı, yoksa çocukların başka ailelere evlatlık olarak mı verildikleri meselesi de ailelerin başat sorunudur. Yakınlarının nerede olduklarını bilememe halinin, yani yaşıyor ise nerede, vefat etmiş ise hangi mezarlıkta olduğuna dair bilgi sahibi olmamanın işkenceye dönüştüğü açıktır. Kimlikleri tespit

edilmeksizin gömülenlere dair, kayıp ailelerinin, feth-i kabir, yani mezarlıkların açılarak, kimlik tespit çalışmalarının tamamlanması talepleri söz konusudur.

Çok sayıda yurttaşın, enkaz kaldırma çalışmaları esnasında kaybolmuş olma ihtimalleri ortaya vahim bir tablo çıkarmaktadır. Yine yoğun bakım süreçlerinde bilinci kapalı olarak tedavi edilenlerin, tedavi süreçlerinin akıbetleri bilinmemekte, taburcu olanların hafıza kaybına uğramış olma ihtimalleri değerlendirilmemektedir. Çok sayıda yurttaşın, depremin etkisiyle meydana gelen çarpma yahut yaşanan travma nedeniyle yakınlarını, geçmişlerini hatırlamama riskleri mevcuttur. Bilhassa çocukların aileleri hakkında, kendilerini ailelerine ulaştıracak bilgilere sahip olmamaları, onların bulunabilme şansını azaltıcı bir etkidir.

Yukarıdaki hususlar doğrultusunda, depremde yakınlarının bilgisine ulaşamayan yurttaşların ve hayatta olan kayıp kimselerin, mağduriyetlerinin giderilmesi için parlamento bünyesinde **6 Şubat Depreminde Kayıp Yurttaşların Bulunması Komisyonu** teşkili ile deprem nedeniyle kaybolan şahısların bulunması, ailelerine iadelerinin sağlanması, kimliklendirilmeleri ve yaşamını yitirenler için yeniden DNA eşleştirmeleri yapılmasının sağlanması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını talep etmek gerekmiştir.